

وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: دستاوردهای بخش کشاورزی در دولت یازدهم

راهبرد اصلی مدیریت بخش کشاورزی در دولت تدبیر و امید، تداوم برنامه های توسعه ای بر اساس افزایش بهره وری با هدف اجرای اسناد بالادستی مانند حمایت از تولید، کار و سرمایه ایرانی، تامین امنیت غذایی، تنظیم بازار محصولات اساسی، اقتصاد مقاومتی، جایگزینی واردات و رشد صادرات غیرنفتی است.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، ترویج و بکارگیری اصول صحیح مهندسی در کشاورزی، بهره گیری از ارقام و بذور اصلاح شده، پربازده و مقاوم، بکارگیری روش های به زراعی سازگار با تغییرات اقلیم، توسعه سامانه های آبیاری نوین، توسعه مکانیزاسیون، تامین به موقع نهاده های باکیفیت و استاندارد، تجهیز و نوسازی اراضی، انتقال آخرین یافته های علمی و تحقیقاتی به مزارع از اقداماتی بوده که

برای افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی به انجام رسیده است. افزایش تولیدات کشاورزی و بهبود امنیت غذایی با اتکا به تولید داخلی، افزایش سطح حمایت‌های عمومی دولت از کشاورزان و تولید، رونق اقتصاد، توسعه و تجارت محصولات کشاورزی، ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید محصولات کشاورزی و حفاظت، احیا و پایداری منابع طبیعی را مهمترین اقدام‌های بخش کشاورزی در دولت یازدهم است.

**** افزایش تولیدات کشاورزی و بهبود امنیت غذایی با اتکا به تولید داخلی**

با همت کشاورزان و حمایت‌های همه‌جانبه دولت تدبیر و امید و افزایش تولید، صادرات و کاهش واردات محصولات کشاورزی، این بخش در سال ۱۳۹۴ رشد اقتصادی ۵٫۴ درصدی را تجربه کرد و تراز غذای کشور از منفی هشت میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ به منفی سه میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۴ بهبود یافت و از خروج چهار میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار ارز کشور در شرایط تحریم جلوگیری شد. سهم بخش کشاورزی در ارزش افزوده فضای کسب و کار کشور ۳۲٫۶ درصد است که با اتخاذ تدابیر راهبردی و طراحی و اجرای برنامه‌های کاربردی با رویکرد افزایش بهره‌وری، تولید محصولات کشاورزی در دولت یازدهم با رشدی ۱۵٫۴ درصدی از حدود ۹۷ میلیون تن در سال ۱۳۹۲ به بیش از ۱۱۲ میلیون تن در سال ۱۳۹۴ افزایش یافت و پیش‌بینی می‌شود تولید محصولات کشاورزی در سال ۱۳۹۵ به ۱۱۷ میلیون تن افزایش یابد.

ارزش تولیدات کشاورزی در سال ۱۳۹۲ نزدیک یک میلیارد و ۵۱۰ هزار میلیارد ریال بود که به دو میلیارد و ۱۰۰ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴ (معادل ۷۷ میلیارد دلار) افزایش یافت.

در پی افزایش تولید محصولات کشاورزی خوشبختانه مواد غذایی مورد نیاز کشور از تولیدات داخلی تامین می‌شود.

همچنین تاثیر تامین نهاده‌های با کیفیت، توسعه مکانیزاسیون و اقدامات فنی مهندسی در افزایش تولید گندم در کشور، میزان خرید تضمینی کالای اساسی گندم کشاورزان از چهار میلیون و ۸۰۰ هزار تن در سال ۱۳۹۲، به هشت میلیون و ۸۰ هزار تن در سال ۱۳۹۴ افزایش یافت.

تاکنون بیش از ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تن گندم از کشاورزان خریداری شده که این میزان خرید در مقایسه با سال ۱۳۹۲ نزدیک ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تن بیشتر است.

بنابراین با تامین و بکارگیری بذرهای کیفی و همچنین انتقال زمان کشت از بهار به پاییز (استفاده از آب سبز)، توسعه

مکانیزاسیون، کشت نشایی و... تولید چغندر قند از ۳٫۴ میلیون تن در سال ۹۲ با رشد ۶۵ درصدی به ۵٫۶ میلیون تن در سال ۹۴ افزایش یافته و شکر استحصالی از چغندر قند و نیشکر نسبت به سال ۹۲ حدود ۳۸۰ هزار تن رشد داشته است.

بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن شکر در سال ۹۴ در کشور تولید شد که با این میزان تولید علاوه بر دستیابی کشور به رکورد بی سابقه تولید، ۶۵ درصد نیاز شکر کشور در عمل به سیاست های اقتصاد مقاومتی در داخل تامین شده و واردات شکر در سال ۹۴ نسبت به سال قبل از آن ۳۷ درصد کاهش یافته است.

از دیگر اهداف وزارت جهاد کشاورزی دولت یازدهم توسعه کشت و تولید دانه های روغنی در داخل و کاهش وابستگی کشور به واردات، طرح کشت کلزا در تناوب با گندم در حال اجرا را می توان نام برد که با توسعه کشت دانه های روغنی بویژه کلزا در برنامه ای ۱۰ ساله کشور به خودکفایی ۷۰ درصدی در تولید روغن دست پیدا می کنیم.

با تولید ۶۷ هزارتن دانه روغنی کلزا در سال زراعی جاری در مقایسه با سال قبل ۳۰ درصد افزایش داشته ایم.

تولیدات زراعی از ۶۸ میلیون تن در سال ۹۲ به ۸۱ میلیون تن در سال ۹۴، تولیدات باغی از ۱۶ میلیون تن در سال ۹۲ به ۱۷ میلیون تن در سال ۹۴، تولیدات دام و طیور از ۱۲ میلیون تن در سال ۹۲ به ۱۳ میلیون تن در سال ۹۴ و تولیدات شیلاتی از ۹۰۰ هزارتن در سال ۹۲ به یک میلیون تن در سال ۹۴ افزایش یافت.

در دولت یازدهم با افزایش تولید محصولات پروتئینی و لبنی از واردکننده گوشت مرغ به صادرکننده این محصول تبدیل شدیم به طوری که در سه سال گذشته، ۴۳۰ هزارتن گوشت مرغ و تخم مرغ و بیش از ۲ میلیون تن محصولات لبنی صادر شد.

طی این مدت نیز سالیانه ۲ میلیارد دلار ارز آوری از محل صادرات محصولات باغی برای کشور تامین شد.

**** تامین ذخایر راهبردی کالای اساسی در راستای امنیت غذایی**
با استقرار دولت تدبیر و امید در ابتدای سال ۱۳۹۲، ذخایر راهبردی کالاهای اساسی کاهش چشمگیری یافته بود و در مورد گندم این ذخایر به کمتر از ۱۸ روز در برخی استان ها رسیده بود، دولت یازدهم از آغاز فعالیت خود در زمینه تامین و افزایش ذخایر راهبردی اقدامات لازم را معمول داشت و با استمرار این روند، هم اکنون برای مدت بیش از شش ماه در انبارهای کشور ذخایر راهبردی کالاهای اساسی وجود دارد.

**** افزایش حمایت های عمومی دولت از کشاورزان و تولید**
همچنین تعیین منصفانه و اعلام به موقع قیمت تضمینی خرید محصولات کشاورزی، تامین و دسترسی آسان کشاورزان به انواع نهاده های تولید معتبر و با کیفیت از جمله حمایت های دولت یازدهم از بخش کشاورزی بوده است.

همچنین به منظور تسهیل سرمایه گذاری با پیگیری های صورت گرفته، نرخ سود تسهیلات سرمایه گذاری برای بخش کشاورزی در سال جاری از ۱۸ درصد به ۱۵ درصد کاهش یافته است.

وزارت جهاد کشاورزی دولت تدبیر و امید تقویت خاک و تغذیه گیاهی را مورد تاکید قرار داد به طوری که با انجام مجموعه ای از اقدامات مدیریتی از جمله تدوین آیین نامه ثبت و کنترل کیفی انواع مواد کودی، راه اندازی دفتر ثبت و کنترل کیفی مواد کودی، پایگاه جامع اطلاعات مواد کودی در دولت یازدهم، تولید، عرضه و مصرف کود و انواع آفت کش های مورد نیاز بخش کشاورزی ساماندهی و نظام مند شده و بهره برداران می توانند از طریق سامانه ای با شماره پیامکی ۳۰۰۰۶۴۶۴۲۴ از استاندارد بودن مواد کودی مصرفی اطمینان حاصل کنند.

با این اقدام از هزینه های اضافی کشاورزان در خرید و مصرف کودهای تقلبی و بی کیفیت و زیان رسان به محیط زیست جلوگیری شده است.
همچنین در دولت یازدهم به منظور افزایش مشارکت مردم در حفظ و احیای اراضی کشاورزی، سامانه های ۱۳۱ برای جلوگیری از تغییر کاربری اراضی کشاورزی، ۱۵۰۴ برای همیاری در حفظ جنگل ها و مراتع، ۱۵۱۲ به منظور مشارکت مردم در حفظ سلامت محصولات و فرآورده های خام دامی و سامانه ۱۵۵۹ با هدف ارائه مشاوره های تخصصی در زمینه تامین و مصرف کود کشاورزی، هواشناسی، ارائه آزمایشات آب و خاک، صدور نسخه توصیه های تغذیه ای کشاورزی و صدور کارت اعتباری خرید نهاده راه اندازی شده است.

همچنین ایجاد خط اعتباری ۲۶ هزار میلیارد ریالی از سال ۱۳۹۲ تا سال ۱۳۹۴ برای خرید و نوسازی ناوگان ماشین آلات کشاورزی از دیگر اقدامات حمایتی دولت تدبیر و امید از بخش کشاورزی بوده است.
در سه سال اخیر، ۶۰ هزار دستگاه انواع تراکتور، ۱۲۰۰ دستگاه کمباین و ۸۴ هزار دستگاه انواع ادوات و تجهیزات کشاورزی تامین و توزیع شده و ضریب مکانیزاسیون از ۱۲۶ در سال ۹۲ به ۱۴۶ اسب بخار افزایش یافته است.

همچنین طی سه سال گذشته، ۲٫۱ میلیون هکتار سطح کشت مکنیزه کشور افزایش و ناوگان کارنده های غلات رشد ۳۵ درصدی داشته است.
رشد ۴۳ درصدی ناوگان نشاکارهای برنج و رشد ۳۳۵ درصدی ناوگان

کمباین برنج در دولت یازدهم از دیگر اقدامات بود که طرف ۳ سال گذشته، ناوگان سمپاش های زراعی و باغی تراکتوری رشد ۲۲ درصدی و ناوگان انواع تراکتورها رشد ۱۵ درصدی داشته است.

شناسایی و برنامه ریزی بهره بردای از ظرفیت های جدید و مغفول بخش کشاورزی از دیگر کارهای دولت تدبیر و امید بوده که آبی پروری در دریا از طرح های ملی بخش کشاورزی در اقتصاد مقاومتی است و ظرفیت تولید یک میلیون تنی ماهی به روش پرورش در قفس در دریا های شمال و جنوب کشور موجب افزایش دو برابری تولید محصولات شیلاتی و همچنین رشد صادرات و اشتغال در حوزه شیلات و آبی پروری می شود.

در برنامه ششم توسعه، تولید ۲۰۰ هزار تن ماهی به شیوه پرورش ماهی در قفس پیش بینی و در سال ۹۴ حدود ۲۰ هزار تن ماهی با این فناوری تولید شده است.

توسعه کشت گیاهان دارویی و گسترش صنایع فرآوری و بسته بندی و بازاریابی محصولات تولیدی و همچنین توسعه باغ ها در ۸۶۰ هزار هکتار اراضی شیب دار دارای بارش بالای ۴۰۰ میلیمتر را از دیگر ظرفیت ها و برنامه های بخش کشاورزی در اجرای سیاست های اقتصاد مقاومتی است.

حفظ و بهره بردای بهینه از منابع پایه را از جمله تدابیر مهم دولت یازدهم بود که با اختصاص ۱۰ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای اجرای طرح های آب و خاک در کشور انجام شد.

در سه سال گذشته، سامانه های نوین آبیاری در سطح ۲۷۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی اجرا شده که این اقدام معادل ۲۰ درصد عملیات انجام شده از ابتدای انقلاب تا سال ۱۳۹۲ بوده است.

با اجرای هر هکتار سامانه های نوین آبیاری ۴۴۰۰ مترمکعب آب صرفه جویی و ذخیره می شود، که با تجهیز ۲۷۰ هزار هکتار از اراضی به سامانه های نوین آبیاری در دولت یازدهم، یک میلیارد و ۱۸۸ میلیون متر مکعب آب صرفه جویی شده است.

همچنین ساخت شبکه های آبیاری و زهکشی از ۴۰ هزار هکتار در سال ۱۳۹۲ با رشدی ۱۶۴ درصدی به ۱۰۶ هزار هکتار افزایش یافته است.

در دولت یازدهم، عملیات آبخیزداری در سطح بیش از یک میلیون هکتار اجرا و با احتساب ذخیره سازی ۵۰۰ متر مکعب آب با اجرای هر هکتار آبخیزداری، ۵۰۰ میلیون متر مکعب آب نیز از این طریق استحصال شده است.

**** اتخاذ اقدام های سازگارانه با اقلیم**

توسعه کشت نشایی به جای بذر کاری با صرفه جویی آب به میزان دستکم سه هزار متر مکعب در هر هکتار نسبت به روش بذر کاری، توسعه

گلخانه ها (انتقال مکان کشت) که با انجام آن سطح اشغال شده زمین و آب مصرفی در مقایسه با عرصه تا یک دهم کاهش می یابد و همچنین توسعه کشت پاییزه (انتقال زمان کشت) در محصولاتی چون چغندر قند، یونجه و بهره گیری از ارقام و بذور زودرس میان رس و کم آب بر را از جمله اقدامات سازگارانه با اقلیم در دولت تدبیر و امید است. با اجرای آبیاری تناوبی شالیزارها به منظور صرفه جویی آب در ۲۴۰ هزار هکتار شالیزارهای گیلان و مازندران ۲۴۰ میلیون مترمکعب در مصرف آب صرفه جویی شده است.

همچنین اجرای عملیات جنگل کاری در سطح ۱۱۶ هزار هکتار و اجرای عملیات بیابان زدایی در سطح ۵۶ هزارهکتار طی سه سال گذشته از جمله اقدامات برای حفظ و تقویت پوشش گیاهی کشور است که در زمینه حفاظت از اراضی کشاورزی است که ضریب حفاظت از اراضی کشاورزی ۶۰درصد نسبت به سال ۹۲ افزایش و تخلف و تغییر کاربری های غیرمجاز نسبت به سال ۹۲ با راه اندازی یگان ویژه حفاظت اراضی کشاورزی در بیش از ۲۵۰ نقطه بحرانی کشور ۵۰ درصد کاهش یافته است. در دولت یازدهم، طرح کاداستر اراضی کشاورزی در سطح ۲ میلیون هکتار اجرا و با سازمان ثبت و اسناد کشور برای صدور اسناد اراضی کشاورزی توافق شده است.

پیشرفت اجرای طرح احیای ۵۵۰ هزار هکتار زمین های خوزستان و ایلام (مصوب سفر رهبر معظم انقلاب) در مرحله نخست این طرح تاکنون ۳۱۲ هزار هکتار شبکه های فرعی آبیاری، شبکه های فرعی زهکشی و عملیات تجهیز و نوسازی زمین هدفگذاری و تاکنون ۲۰۸ هزار هکتار آن به بهره برداران تحویل شده است.

همچنین با تخصیص کامل منابع مالی و آب و تکمیل طرح ۵۵۰ هزار هکتاری، ۳۰۰ هزار فرصت شغلی جدید ایجاد شده است تا ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تن تولیدات کشاورزی افزایش می یابد.

اجرای طرح های آبیاری ۴۶ هزار هکتاری منطقه سیستان و همچنین مهار آب های مرزی با مشارکت وزارت نیرو از دیگر طرح های حفظ منابع آب و خاک در دولت یازدهم در بخش کشاورزی بوده است.